

Osmanlı Tapu Arşivlerine Gezi Düzenledik

Cumartesi, 01 Mayıs 2010

MMG Ankara Pubesi, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı'nın Çankaya Turan Güneş Bulvarı'ndaki gezi düzenledi. Geziye MMG Ankara Pube Başkanı Yılmaz Ada ve Yönetim Kurulu üyelerinin yanı sıra üyelerden oluşan kalabalık bir ekip katıldı.

Ziyarette Tapu Arşiv Dairesi Başkanı Dr. Tahir Aydoğmuş, Türkiye'de tapu ve tescilin tarihçesiyle ilgili aydınlatıcı bir konuşma yaptı. Konuşmasında Devlet Arşivleriyle Mülkiyet Arşivlerinin karıştırılmaması gerektiğine dikkat çeken Aydoğmuş, Türkiye'de tapu ve tescilin geçmişiyle ilgili şu ayrıntılara yer verdi: "Tapu Tahrir Defterleri, Osmanlı Devletinde 15 ila 19 yüzyıllarda vergilendirmeye esas olmak üzere tutulmuş toprak ve kullananlara ait bilgileri taşıyan tarihi kıymete haiz defterlerdir. Osmanlı Devletinde, 15. Yüzyıldan itibaren fethedilen yerlerin tapu tescilleri yapılmaya başlandı. Bununla birlikte eski toprakların da tapu tescilleri gündeme geldi. Böylece Osmanlıda Sancak, Liva ve diğer yerleşim birimlerinde nüfus sayımları ve tapu tescilleri yapılmaya başlandı. Tahrir defterlerinin tutulması, 1600'lü yılların başına kadar tüm Osmanlı topraklarında yaygınlaştı. Osmanlıda, Tanzimat dönemine kadar, mülk devletin, kullanım halkın sayılıydı. 1940'tan itibaren kiplerin edinme hakkı tanınmaya başlandı. 1840'tan itibaren ülke genelinde kiplerin mülklerini ihtiva eden Tapu Tahrir Defterleri tutuldu. Bunların 18.000 cildi Rumeli topraklarına, 8000 cildi ise Anadolu topraklarına aittir. Ancak balkanlarda işgal edilen Osmanlı topraklarında işgalden sonra hızlı bir şekilde tapu kayıtları tahrip edildi. Elimizdeki tapu kayıtları, 1947 öncesi ve 1947 sonrası diye ikiye ayrılıyor. 1947 öncesi tapular tüm araştırmacılara açık; ancak 1947 sonrası tapular sadece ilgisine açık, diğerlerine kapalı. Daha sonra TARBYŞ Projesiyle ilgili bir sunum yapıldı. TARBYŞ Projesi, şu şekilde tanımlandı: "TARBYŞ Projesi ile; Tapu Tahrir Defterleri sayısal ortama aktarıldı; bütün kayıtların kopyaları ve mikrofilmli çeşitli konularda istatistiki bilgilere ulaşılması sağlandı; araştırmalarda kolaylıklar sağlandı. Arşiv odaları ve sergi salonu olarak ziyaret sonlandırıldı."